

Pillanattfelvételek a Pázmány Diákothonban

A Budapesten tanuló egyetemi és főiskolai diákok egyik legsúlyosabb gondja a lakáskérdés. A mai hihetetlenül magas lakbérték csak nagyon kevés diák tudja megfizetni. Különbösen is az úgynevezett pesti „legénylakások“ olykor veszedelmet is rejtgetnek magukban... Altalános a panasz az egyetemi ifjuság körében, hogy még mindig kevés a diákothon. A fővárosnak és az illetékes tényezőknél egyik legsürgősebb feladata lesz hamarosan egy új hatalmas diákothon felépítése. A most tervbevett *Darányi-diákház* felépítésének tervét nagy örömmel és meglepéssel vette tudomásul az egyetemi ifjuság.

Milyen is egy pesti diákothon belső élete?... A napokban ellátogattunk az *Erkel-utcai Pázmány Diákothonba*. A diákothon fiatal, rokonszenves gondnok fogadott és kalauzolt bennünket. Kérdésünkre elmondotta, hogy az egyetemi hallgatóknak hosszú tanulmányaik során olcsó és kellemes otthont nyújtson. Az Egyesület három épületben: az *Üllői-ut* 20–22. és az *Erkel-utca* 9. szám alatt mintegy 200 egyetemi hallgatónak ad *havi 10 pengőért* kényelmes, családias otthont. A *rector magnificus* és az *egyetemi tanács* fennhatósága alatt működő Diákothon igazgatását egy megbízott tanárnő végzi. A jelenlegi igazgató dr. *Tompai Ferenc* egyetemi tanár, a kiváló magyar ősrégész, az ifjuság melegszívű barátja. A közszeretettel álló népszerű igazgató arról nevezetes, hogy *nem szereti a protekciót — de ő maga mindenkit pártfogásba vesz*. Sohasem csinál kivételt, mindenkit egyforma szeretettel fogad és mindenkinek mindent elintézt.

A gondnok vezetésével kórsétára indulunk el a Diákothon épületébe, amelynek félmeleti mozaikos ablakán barátságos „*Salve!*” felírás köszönti az érkezőt. Első utunk a „diáklakosztályokba” vezet, ahol kettes és négyes szobákban lakik a diákothon ifjusága. Mindenütt példás, katonás rend... Mindenütt ott van a kereszt, jeléül annak,

hogy a Diákothonban a keresztény szellem és a keresztény gondolat uralkodik. Az egyik szobában feltűnik, hogy rengeteg amatőr fénykép lóg a falon. Igen, mert a szoba tulajdonosa szenvedélyes amatőr fényképész. Kiderül a beszélgetés során, hogy már több alkalommal nyert értékes díjakat különböző fényképtárlásokon. Egy másik szoba ajtáján hatalmas *paragrafus* éktelenkedik. Itt jogászok laknak. Ez az ő száraz, hideg jelvényük. Az első emelet egyik sarokszobájának asztalán koponyák, csontok, mikroszkópok, preparátumok hevernek. Nem nehéz kitalálni, hogy itt az orvosok házi laboratóriumában vagyunk.

A gondnok felvezet bennünket a második emeletre. „Titokzatos helyen járunk” — mondja a gondnok. Udvariasan kopogunk az egyik szoba ajtáján.

— *Bujj be!* — hangzik belülről a barátságos invitálás.

— No, tessék! — mondja a gondnok mosolyogva. — *Ezek a gólyák!*

Persze mindjárt más a hangnem, mihelyt belépünk a gondnokkal, aki nyomban kedvesen megfeddi az ártatlan „gólyát”.

Ez itt a „gólyaszoba”. Az elsőévesek. Négyen laknak együtt, de csak három „valódi” közülök, mert a negyedik lakó már öreg diák, másodéves, aki természetesen korlátlanul uralkodik a nem mindig engedelmes alattvalókon. Egyikük éppen nagy munkában van. Csomagot kapott hazulról és nagy szakértelemmel bontogatja. Indítványozom, ne zavarjuk boldog elfoglaltságában, bár nagyon udvariasan marasztal bennünket és kínálja a finom hazait.

Tovább folytatjuk utunkat és közben a gondnok elmagyarázza, hogy a kollektív jelleg mellett a lehetőséghez képest az egyéni kívánságoknak is eleget tesznek és így alakulnak ki a jogász-, bölcsész- és orvos-szobák. Közben megérkezünk a Tanuló-szobához, ahol serényen folyik a munka. Két hatalmas, hosszú asztal mellett szigorló jogászok, szakvizsgára készülő bölcsészek és „cselédkönyves orvosok” könyveik fölé hajolva magolnak. Csendben magyaráz a gondnok, hogy meg ne zavarjuk a komoly tanulást. Elmondja, hogy ahány diák, annyiféle-

Figyelem!

A NEMZETI UJSÁG vasárnapi száma részére apróhirdetéseket technikai okokból csak péntek délig vesz fel a kiadóhivatal.

képpen végzi studiumát. Van, aki már reggel hatkor benn ül a tanulóban és a délelőtti értékes idejét használja fel. De többen vannak az *éjszakai baglyok*, akik között akad olyan is, aki megfordítja a természet rendjét. *Egész éjjel tanul és nappal alszik.* Az egyik „távtanuló“ bölcsész éppen Goethe „Faustját“ fordítgatja nagy szorgalommal.

*

A diákotthonban izlésesen berendezett társalgót is találunk, ahol szabad idejükben ujságot, folyóiratot olvasnak és rádiót hallgatnak a collégium lakói. Amint belépünk, éppen izgalmas sakkparti folyik egy latin-magyarszakos bölcsész és egy orvos között. A „bölcs-ész“ mindjárt sakk-mattba szorítja a doktor urat. Halk rádiózene mellett elvegyülünk az ifjuság társalgásában. „Szép élet a diákélet“ — állapítjuk meg közösen —, de nehéz, különösen ma, amikor megnehezedett felettünk az idők járása. Amikor még „boldog békeidőket“ éltünk s nem volt még sem kenyérjegy, sem cukorjegy, akkor is probléma volt az egyetemi ifjuságnak a „kosztolás“. Ha a menzaebéd nem volt elég, a megtakarított instruktor-díjból mindig jutott egy fél kilo kenyérre, vagy fél liter tejre. De ma már a menzákon is le kell adni a jegyeket, mert különben „*kijelentik az embert*“... Pedig a latin közmondás szerint is „*prius vivere, dein philosophare*“. Az ifjuságnak azonban szintén ki kell vennie a részét a nagy idők nehéz feladataiból. Majd a nemrég lezajlott *collégium-est* élményeire terelődik a szóbeszéd, amely mindig eseménye a Diákotthon életének. *Mikuláskor és hushagyó kedden* mindig megrendezik ezt a családias összejövetelt, amelynek egyetlen kötelező programja — a vidámság, a jó hangulat. Ilyenkor jelenik meg a collégium „*házi orgánuma*“, a nagyhirű „*cső*“, amelybe behúzzák a tapasztalatlan golyákat és a collégium nevezetes alakjait, nem kimélve a gondnok urat sem. Sőt „*csőbe került*“ a multkor a prefektus maga is, akinek „*rettenetes szigoráról*“ szólt az a szatirikus vers, amelyet csupán csak helyszüke miatt nem közlünk... Persze a prefektus a valóságban korántsem olyan félelmetes uri ember. Szigoruságát lelkiatyai jóság enyhíti. Hiszen dr. Péterffy Gedeon egyetemi lelkészről van szó, aki különben a collégium prefektusi teendőit látja el. Az ő vállaira nehezedik a Diákotthon *erkölcsi és világnézeti nevelésének* gondja is. Az ifjuság minden vasárnap *szentmisén és predikáción* vesz részt az egyetemi templomban. Időnként a collégiumban kiváló előadók különféle tudományos és művészeti szakelőadásokat tartanak.

— Milyen a fegyelem, — adjuk fel a kérdést.

— Célunk az önállóságra való nevelés — válaszol a gondnok — és a tapasztalat azt mutatja, hogy az *atyai jóság* többet ér minden *rigorózus büntetésnél*. Fegyelem azért így is van. *Kimaradást csak előzetes engedéllyel* kapnak a hallgatók. A *tanulmányi előhaladást szigoruan ellenőrzi* a prefektus. Igen ritkán esik meg, hogy komolyabb intelmekben kell valakit részesíteni. Általában mindenki komolyan veszi tanulmányait. A diákotthon közül többen *teljesítenek katonai szolgálatot*. A kisebbségek: *szlovákok, ruszok és a baráti bulgárok* a legnagyobb egyetértésben és szeretetben élnek a magyar fiúkkal.

Lassan bucsuzunk. Megköszönjük a gondnok szives kalauzolását és azzal az érzéssel lépünk ki a diákotthon ajtaján, hogy a mai magyar ifjuság a nagy idők komolyságához mértelen felelősséggel és szorgalommal készül jövőendő nagy feladatára.

PETE FERENC